

VINNI-PAJUSTI GÜMNAASIUMI KOOIEKSAMI KORRALDUS

1. Eksami üldandmed

1.1. Eksami eesmärk:

- 1) toetada kooli õppekava rakendamist ja suunata õppeprotsessi;
- 2) anda alus gümnaasiumi lõpetamiseks;
- 3) saada ülevaade kooli õppekavas sätestatud üldpädevuste, valdkonnapädevuste, läbivate teemade ning õpitulemuste omandatusest.

1.1.1. Koolieksam võib olla kirjalik, suuline või kirjalik ja suuline.

1.1.2. Koolieksami õppeained, vormi ja toimumise aja määrab ja kinnitab kooli direktor.

1.2. Eksamil nõutud teadmiste ja oskuste tase

1. Eksamitöö koostamisel lähtutakse kooli õppekavas toodud õppe-eesmärkidest ja eksamiainete õpitulemustest ning arvestatakse kehtivas riiklikus õppekavas olevaid õpitulemusi.
2. Eksamil nõutud teadmised ja oskused on kindlaks määratud kooli õppekava vastavate kursuste õpitulemustes.
3. Eksamitöö ülesanded koostatakse õppesuundade kohustuslike kursuste põhjal.
4. Eksamiülesanded koostatakse kõikide seda ainet õppivate õpilaste jaoks ühise õppesisu põhjal.

2. Eksami ülesehitus

2.1. Õpilased valivad koolieksami aine hiljemalt 20. jaanuariks.

2.2. Lõpetajal on võimalik valida koolieksam järgmiste õppeainete seast: bioloogia, geograafia, keemia, füüsika, ajalugu, ühiskonnaõpetus, 2. võõrkeel (kas B- või C-keelena), kirjandus, kehaline kasvatus, muusika, kultuurilugu, kunst.

2.3. Gümnaasiumi koolieksam bioloogias, geograafias, keemias, füüsikas, ajaloos, ühiskonnaõpetuses, kultuuriloos on kirjalik, kunstis ja kirjanduses suuline ning 2. võõrkeeles on üks osa kirjalik ning teine osa suuline, kehalises kasvatuses on üks osa kirjalik ja teine osa kehalised katsed ning muusikas üks osa kirjalik ja omaloominguosa suuline.

2.4. Koolieksamitöö, hindamisjuhendi ja eksami läbiviimisjuhendi koostab koolieksamikomisjon ja kinnitab kooli direktor vähemalt kaks nädalat enne koolieksami algust.

2.5. Koolieksamikomisjoni kuuluv aineõpetaja koostöös sama valdkonna aineõpetajatega valmistab ette riikliku õppekava ja kooli õppekava alusel koolieksamitöö koos hindamisjuhendiga.

2.6. Gümnaasiumi koolieksam toimub pärast riigieksameid, kuid enne 20. juunit.

2.7. Eksami kestus on kuni 240 minutit. Kui eksaminand lõpetab eksamitöö ettenähtust varem, on tal lubatud pärast eksamitöö üleandmist eksamiruumist lahkuda.

2.8. Eksami ajal võib eksamiruumist lahkuda vaid vältimatul vajadusel. Lahkumis- ja saabumisaeg märgitakse eksamitööle.

2.9. Kirjalikud eksamid on vaheajata, 2. võõrkeeke eksami kirjaliku ja suulise osa vahel on vaheaeg. Suuline eksamiosa toimub eksaminandidele varem teatatud ajagraafiku alusel ning võib toimuda ka kirjalikuleksamile järgneva(te)l tööpäeva(de)l, kui eksaminandide arv on ühe päeva jaoks suur.

2.10. Eksamil kasutamiseks lubatud abivahendid (nt sõnastikud, võõrkeeke käänamistabel, põhiseadus, maailma ajaloo atlas, keemia tabelid, kalkulaator vm) on nimetatud iga aine eksamitöö juures. Need jagab eksaminandidele eksamikomisjon.

2.11. Eksamiruumis ei ole nähtaval kohal ainealaseid skeeme, tabeleid jmt eksamiaine informatsiooni sisaldavat.

2.12. Kõrvalise abi või ebaausate võtete kasutamisel või muul moel eksami korra rikkumisel kõrvaldatakse eksaminand eksamilt ning tema eksamitööd ei hinnata. Sel juhul sooritab õpilane korduseksami.

2.13. Maksimaalne võimalik punktide arv on toodud iga eksamitöö alguses (soovitav maksimumpunktide arv on 100).

2.14. Eksamitöö koosneb küsimustest ja ülesannetest, mis nõuavad õpitud nähtuste, mõistete, seaduspärasuste teadmist, nendest arusaamist, oskust loogiliselt mõelda, analüüsida ja üldistada, rakendada oma teadmisi erinevate probleemide lahendamisel.

2.15. Eksamitöö sisaldab eri raskusastmega ülesandeid. Eksamitöös võivad olla järgmist tüüpi ülesanded:

2.15.1. valik- ja etteantud vastustega ülesanded: õigete vastusvariantide leidmine, vastavusse seadmine, rühmitamine, lünkade täitmine, lühivastusega küsimused, protsesside äratundmine joonistelt, skeemi täiendamine, numbrilise vastusega küsimused (järjestada numbreid kasutades protsessid toimumise järjekorras);

2.15.2. omavastusküsimused (vabalt konstrueeritava vastusega küsimused): essee tüüpi küsimused – vastuseks on tekst, mille õigsust hinnatakse sisust lähtudes (nimetamine, näidete toomine, kirjeldamine, selgitamine, võrdlemine); etteantud info alusel (joonised, graafikud, arvandmed, sõnaline tekst) järelduste tegemine, selgitamine, võrdlemine, vastavusse seadmine, grupeerimine vm; info õigsuse hindamine (leida või parandada vea joonistel, tekstis jmt).

2.16. Eksamitöö koostamisel lähtutakse põhimõttest, et u 50% saadavatest punktidest peegeldavad teadmiste ja mõistmise tasandil omandatud ja u 50% punktidest teadmiste rakendamist.

2.17. Eksamitöö vastused ja arutelu kirjutatakse selleks kooli poolt antud eksamitööle loetavas käekirjas. Õpilasele antakse ka mustandileht, mis tagastatakse koos eksamitööga, kuid mustandis kirjutatud ei arvestata eksamitöö hindamisel. Vastuste parandamisel eksamitöös tõmmatakse vale vastus maha ja kirjutatakse kõrvale uus vastus, ei ole lubatud kasutada korrektuuripliatsit ega - linti.

2.18. Soovituslikud materjalid eksamiks valmistumisel

Eksamiks valmistumiseks soovitavate õppematerjalide ja teemade nimekiri aineti antakse 12. klassi õpilastele hiljemalt 1. veebruariks.

3. Koolieksamite läbiviimine, korduseksami sooritamine ja eksamitöö säilitamine

3.1. Koolieksami võivad sooritada gümnaasiumiõpilased, kes on gümnaasiumiastmes läbinud kooli õppekavas sätestatud kohustuslikud kursused, õppesuunast lähtuvad kohustuslikud valikkursused ja õpilase valitud valikained, kokku vähemalt 96 kursuse mahus.

3.2. Koolieksamite läbiviimiseks moodustab kooli direktor hiljemalt kaks nädalat enne koolieksamite algust vähemalt kolmeliikmelised koolieksamikomisjonid.

3.3. Koolieksamikomisjoni esimees on üldjuhul kooli direktor, liikmed üldjuhul aineõpetajad. Kooli direktor võib koolieksamikomisjoni esimeheks määrata õppejuhi või õpetaja. Koolieksamikomisjoni esimees vastutab koolieksami korraldamise ja läbiviimise eest. Koolieksamikomisjoni esimees ei või olla eksamineeritava klassi koolieksamiaine õpetaja.

3.4. Koolieksamitöö, hindamisjuhendi ja eksami läbiviimisyuhendi koostab koolieksamikomisjon ja kinnitab kooli direktor vähemalt kaks nädalat enne koolieksami algust.

3.5. Koolieksam korraldatakse kooli direktori kinnitatud eksamiplaani järgi. Eksamiplaan pannakse õpilastele, õpetajatele ja lastevanematele tutvumiseks välja kaks nädalat enne koolieksami algust.

3.6. Direktori otsusega võib lugeda koolieksami sooritatuks, kui õpilane on tõendanud, et on omandanud kooli õppekavas ettenähtud teadmised ja oskused väljaspool kooli, näiteks rahvusvahelistel olümpiaadidel, olles sooritanud mõne rahvusvaheliselt tunnustatud testi või muul taolisel viisil.

Aineõpetaja ettepanekul ja õpilase avalduse alusel ning direktori otsusega ei pea õpilane tegema koolieksami, kui ta on jõudnud 11. või 12. klassis vähemalt ühes koolieksami valikus olevas aines aineolümpiaadi riiklikku vooru või tema uurimistööl on jõudnud õpilaste teadustööde riiklikul konkursil teise vooru või ära märgitud EAÜSi riiklikul kodu-uurimistööde konkursil või mõnel teisel õpilaste uurimistööde konkursil. Nimetatud juhtudel vabastatakse õpilane soovi korral koolieksamist ning tema koolieksami tulemuseks loetakse maksimumtulemus.

3.7. Kui õpilasel ei ole kooli poolt mõjuvaks loetud põhjustel võimalik sooritada koolieksami eksamiperioodi jooksul, võib kooli direktor anda õpilasele loa koolieksami sooritamiseks individuaalplaani järgi. Individuaalplaani kinnitab kooli direktor.

3.8. Koolieksamitöid hindab koolieksamikomisjon hindamisjuhendist lähtudes.

3.9. Koolieksami tulemused protokollitakse.

3.10. Gümnaasiumilõpetaja, kes sooritas koolieksami mitterahuldavalt või ei sooritanud koolieksami, sooritab korduseksami hiljemalt jooksva õppeaasta 30. juuniks. Õpilase taotlusel võib koolieksam toimuda ka pärast 30. juunit, hiljemalt jooksva õppeaasta 25. augustiks.

3.11. Koolieksamitöid, hindamisjuhendit ja eksamitöö tulemusi säilitatakse koolis kolm aastat.

4. Eksamitöö hindamine ja tulemuste apelleerimine

4.1. Hindamisjuhendi koostamise põhimõtted

Hindamisjuhendis tuuakse ära eksami läbiviimise põhimõtted, hindamiskriteeriumid, iga ülesande oodatav õige vastus (üks võimalikest), punktiskaala ning õppematerjalid, mille alusel eksam on koostatud.

4.2. Hindamiskriteeriumid

4.2.1. Eksamit hinnatakse eksamikomisjoni poolt kinnitatud hindamisjuhendi põhjal üksikülesannete kaupa. Hindamisjuhend kirjeldab iga ülesande, aspekti või üksikküsimuse osakaalu kogu eksamitöö hindamisel. Eksamitöö hindamisjuhendid töötavad välja eksamitööde koostamise komisjonid.

4.2.2. Kirjaliku eksamitöö hindamisjuhend koos võimalike vastustega on toodud iga eksamitöö juures. Kui eksaminandi vastus erineb juhendis pakutust, kuid on sisuliselt õige ja ammendav, siis hinnatakse seda maksimumpunktidega.

4.2.3. Valikvastustega ülesandes saab õpilane tavaliselt 1 punkti (mõnel juhendis ettenähtud juhul ka 0,5 punkti) iga õigesti vastatud valiku eest, maksimumtulemus saadakse siis, kui kõik vastused on õiged.

4.2.4. Arvutusülesannete korral hinnatakse ülesande iga olulist etappi 1 punktiga, lihtsamaid etappe mõnel juhul ka 0,5 punktiga. Mitmeelemendiliste ülesannete puhul hinnatakse iga elementi eraldi.

4.2.5. Suulise eksami hindamiseks kasutatakse hindamisjuhendis toodud vastavat hindamisskaalat ja hindamiskriteeriume. Iga ülesande juures on toodud maksimumpunktide arv.

4.3. Hindamisprotsessi kirjeldus

4.3.1. Koolieksamitöid hindab koolieksamikomisjon hindamisjuhendist lähtudes.

4.3.2. Eriarvamuse korral kaasatakse hindamisse eksamikomisjoni esimees, kel on õigus kas ise otsustada või kaasata eksperthinnanguks vastava aine õpetaja väljastpoolt eksamikomisjoni.

4.3.3. Kui eksamitööde hindaja tuvastab eksamitöös kõrvalise abi kasutamise või loomevarguse (eri eksamitöodes süstemaatiliselt esinevad ühesugused vead ja/või parandused, identselt sõnastatud vabavormilised vastused vms), informeerib ta sellest eksamikomisjoni, kes otsustab, kas on tegu eksamikorra rikkumisega ning hinnata töö 0 punktiga.

4.3.4. Gümnaasiumi koolilõpueksam on sooritatud rahuldavalt, kui saavutatud on vähemalt 50% maksimaalsest tulemusest.

4.3.5. Eksamitulemused teatatakse eksaminandile e-kooli kaudu hiljemalt kolme eksamile järgneva tööpäeva jooksul.

4.3.6. Eksaminandil on õigus tutvuda pärast tulemuste teadasaamist oma eksamitööga.

4.4. Lõpphinde kujunemise põhimõtted

4.4.1. Eksami tulemused summeeritakse lõpptulemuseks ja ümardatakse täisarvuliseks ning alati õpilase kasuks.

4.4.2. Üks eksamikomisjoni liige kontrollib enne eksamitöö lõpphinde panemist antud punktide arvestamise õigsust.

4.4.3. Eksamitööd hinnatakse viiepallisüsteemis.

4.4.4. Eksamitöö hindamisel kasutatakse järgmist punktiarvestust:

hinne „5” – 90–100% maksimumpunktidest;

hinne „4” – 75–89% maksimumpunktidest;

hinne „3” – 50–74% maksimumpunktidest;

hinne „2” – 20–49% maksimumpunktidest;

hinne „1” – 0–19% maksimumpunktidest.

4.5. Eksamitulemuste apelleerimine

Kui eksaminand ei ole koolieksami tulemusega rahul, siis on tal õigus esitada vaie kooli direktorile kolme tööpäeva jooksul alates eksamitulemuste teatavaks tegemise päevast. Esitatud vaided vaatab läbi koolidirektori moodustatud apellatsioonikomisjon kolme tööpäeva jooksul. Eksamikomisjonil on õigus jätta eksamitöö tulemus muutmata, seda tõsta või langetada.